

રશીક મહિના સંગ્રહ *

સારદાના મહિના.

રાગ સ'દસાનો.

આસો માસે સમર માતા સરસ્વતી,
 પાસ વસો છુલ્હાએ આવી માત જો;
 નર નારીને નવરાતરી મન માનતી,
 રજની દીવસ -હૃદય સહનાં રળીઆતજો;
 સેવક થઈ સમરેકુ માતા સારદા. ૧
 કારતક માસે પંડીતકાળીદાસની,
 વમી છુલ્હાએ આપ્યું માતા વરદાનજો;
 અમરત ચાંદીએ જાણે તે અવતરયો;
 અમર થયો ને અમર કર્યાં રાજનેજો. શે.૨
 માગશરે માતા મળવાની આશછે,
 અન્નમેલી તુ પુર અમારા કોહજો;
 જગદંબા છોછ છુલ્હાએ જશ દાયની,
 આપ પ્રતાપે નાવે ખાંપણુ ખોહજો. શે.૩
 પોશે પંડીત પામ્યા પ્રખ્યાતી કંઈ,
 તે સવળોછે માવડી તુજ પ્રતાપજો;
 પાર ન બ્રહ્મા શેશ મહેશ તુજ પામીયા,
 કહી ગયા તે વેદ પુરાણે છાપજો. સેવ૦૪
 માઘ પંડીત માઘ ગયો થઈ મલપતો,

તેને નામે મહીના લખીઓ માધજ્જે;
 વળી પાંચમ દીન પ્રગટી વસંત પાંચમો,
 દીન રજની નવ લાગ્યો એક ડાઘજ્જે; સેવ૦ ૫
 ફાગણ માસે હોળી આવી ફાલતી,
 રશ ખીલત્સને શુભ ખીલે સાણગારજ્જે;
 જ્જે માતા કીંકરપર તુ કફળા કરે,
 અતીશેતો માનુ તારો ઊપકારજ્જે. સેવ૦ ૬
 ચંદરે ચીત ચોટયુ છે તુજ ચરાણમાં,
 વરાણવણમાં કર તુ તારો વાસજ્જે.
 શરણે શેવક આંચો તે ઉગારતું.
 દીનદયાળ તું હું છું તારો દાસ જ્જે. સેવ૦ ૭
 વધશાખે વીપત વીદારે વીશવની,
 ચોટયુ માગુ અંતર અતી અકપાયજ્જે;
 તુ માતા પીતા તુ છુ ઓ માવડી;
 તું રીઝે તો કરે રાંકને રાખજ્જે; શેવ૦ ૮
 જ્જે તાપ તપે મારૂ તનકુ તપે;
 સીતળ કરીને છાંટો ડંકુ નીરજ્જે;
 અમરત પાઈ ઉછેરે માતા માહરી,
 ભવની ભાગે તો તો મારી ભીડજ્જો. સેવ૦ ૯
 અસાડ મહીને છોડ અસાડી આપના,
 જણો માજી જનમે જનમ જરજ્જે;
 ઘન ગરજે ને વળી ઝબુકે વીજળી;
 દરસટી તારી થકો નથી હું દુરજ્જે. સેવ૦ ૧૦
 શ્રાવણ માસે સેવુ ને સમર શદા.

ધર તેપર તે માતા તારૂં ધયાનજે,
 રમ ખસ કર રસના રસથી ભરપુરતુ,
 વળી વળી માગુ એતારૂં ચરદાનજો. સેવ ૧૧
 ભાદરવો ભલી ભાત ભળવો ભકતની;
 ભારે ભારે તોજ મલે વધભોગજે;
 એવીજ છે ઈછા મા મારે અંતરે,
 મન મહોતને રીઝે સજન લોકજે. સેવ ૧૨

ખડુચરાણના મહીના.

શીવશંકરભોજા એ રાગ.

ચર્ચતરે ચીત ઇર્ષ્યુ ખાંધ્યુ, નમી નમી ખડુચર આરાધ્યુ;
 મન મારૂં જોખે જઈ લાધ્યુ, શેવોને સંખસપુર રાણી
 વધસાખે વાવલીયા વાયા, માણના ગઢ ભણી આયા;
 અંખાણનાં મોટી છે માયા, શેવોને સંખલ, રા. ૨
 જઈ તો જુગતીછે સારી, હરી હર ખડુમ થકી ન્યારી;
 જાણે જોખે ઊપર ખલીહારી સે. ૩
 અશાકેતો મેવ ઘણા થાજે, છતર સીર ખડુચરને છાજે,
 ચાર પહોર ચોઘડીઆં વાજે; સે. ૪
 શ્રાવાણ સરવડીએ વરશે. માણને ભગ્નસે તેને તરસે;
 નાંખી ખીજ અથડાઈ મરસે, સે. ૫
 ભાદરવો ભલી પેરે ગાજે, સેવકને સનમુખે થાજે; બુડ
 સાં ખાવલડી સાજે, શે. ૬
 આસોમાશે આવી દીવાળી, આંખ્યાંછે અંખાને કાળી;
 ખરખે રમો ખડુચરા ખાળી, સે. ૭
 ફારતકે કોયલડી ખોલે, ન આવે મારી માણને તોલે.

તે જોતાં ત્રણે ભાવન ડોલે, સે ૮
 માગસરે સરોવરમાં નહાય, આચર આવીગરખાતો ગાય;
 સેવકની મા કરજે સાય, સે ૯
 પોશે પ્રીત ઘણી ધારી, પાંડવ પાંચે લીધા ઉગારી; કહ
 રવ સરવે ગઆ હારી. શે. ૧૦
 માહેતો મને નથી ગમતુ, મન મારૂ રહેછેરે લમતુ, મન
 મારૂ રાજમાં રમતુ, સે. ૧૧
 કાગણે ફરકરતી હોળી, પહેરયાં માએ ચરાણાંને ચોરી;
 કૈશર બહુ છાંદયાંછે ધોળી, સે. ૧૨
 બારે માસ પુરાણ કીધા, દડી તને દંડ ભણાં દીધા; અમ
 ર સર્ગને ઊગારી લીધા. શે. ૧૩
 આસો સુદ બીજને બુધવારે' બારે માસે થયા નીરધારે;
 વલભની ચડજે મા વારે. સેવાને શંખન પુરાણી, ૦૧૪

જીવણ પ્રાણના મહીના.

રથ આઠ્યા અકરૂરના, છુટા નંદ દરબાર; શખદ કરે
 છે-સુદરી, વળી જુએ છે વાટ.
 રથ જોડીને રાઘવ આજ્યારે, મથુરાના તે મારગ જાણારે
 બહાલો ડોક વાળી વાળી જુએરે; નેણ ભરેને રાધકા ર
 ઝેરે; મારા બાળા તે પાણના ખેલીરે, શું જાઓછો માયા
 મેલીરે; જીવણ પ્રાણછો, આતમા રામ છો. ટેક
 કારતગ મહીને કંથ શીધાઠ્યા રહી ન સકે નારી, અંત
 રજામી નથી અજાણ્યા, હંસ ઊડ્યા રહી હારી; મેંતો
 શંભુજીની સેવના ન કીધીરે; મેલી આપણ આજવી લી

ધારિ; મારી હરીએ દયા તજ દીધીરે, જીવન પ્રાણુછો,
આતમારામછો, ૧

માગશર મહીને મેલી ગયા, જઈ બેઠા જગદીશ, કોઈ
રાંદસો લાવે સામનો, તેને ચરણે નમાવું શીશ, તેને ચ
રણે નમાવું શીશરે; કોઈ દખાડો જગદીશરે; હું રાંધુ
રસોઈ બતરીશરે, જીવન પ્રાણુછો આતમાયામછો. ૨

પોષ મહીનાની પ્રીતડી જાબનની જંજળ, જમાણ હ
તાં તે જમી ગયા, ઠાલા મેટયા થાળ; હરીએ ઠાલા તે
મેટયા થાળેરે; એવી જાબન તાણી જંજળરે, મારી જય
જીવાની ખાજરે, જીવન પ્રાણુછો, આતમારામછો. ૩

માહા મહીનાની ઠાઠડી, અતી રાતે અધકાર; આંસુ
લોચન વહી ગયાં, વરસે શ્રાણીત ધાર; મને વહેની તે
વેદના યાયરે; હુથી એકલડાં ન રહેવાયરે; મારી થર
થર કંપે કાયરે, જીવન પ્રાણુછો- આતમારામછો, ૪

ફાગણ કુદ્યો કુલડો, રમતા રાઘવરાય; આશું કુલે સું
દરી, હરી તજ ગયા જમાણી બહાય; વાહાલો સોળસે
ગોપીઓ માંયરે; કાનુને કાંઈ ન કહેવાયરે; વાહાલો મુકી
ગયો વન માંયરે, જીવન પ્રાણુછો આતમારામછો, ૫

ધઈતર ચંપો ફાલીયો, પીપળ આંચાં પાન; નાંચો
નાગર નાવલો, મને તેનું લાગ્યું છે તાન; મને લેનું લા
ગ્યું છે તાનરે, મને હરી ભજ્યાની હામરે; કોઈ દખાડો
શ્રીરામરે; જીવન પ્રાણુછો આતમારામછો. ૬

વઈશાએ વાહયા વાવલા, મુખનુ ઉકુ નુર, તાપ તપે ત
નકુ તપે, હરી મેલી ગયાછે દુર; એવો આંચોછે મા

થે ઉનાલોરે, એવા કપટી કાનડ કાલોરે, ગને મુઝી ગચ્છો
મોરલી વાલોરે, જીવન પ્રાણુછો, આત્મારામછો. ૭

જેઠે જાણ્યુ આવશે, વેગે વીઠલ રાય;
ચંદન ઘાણુ વાડકે, વીઝણુ ઢોલુ વાય; હરીને વીઝણુઢો
લુ વાયરે, મારી ઘડી પલક જુગ જાયરે, મારા કાળજી
માં કાંઈ કાંઈ થાયરે, જીવણુરામછો; આત્મારામછો ૮
અસાડ અમકે વીજલી, ધન ગરજે ધમ ધાર; આંસુઢે
ભીંજાય મારી ચુદ્ડી. મીઠડા બોલે મોર; એવા મી
ઠડા બોલે મોરરે, કરે બપઈઆ કલોનરે, મારૂ જાગે જો
બનુ જોરરે, જીવન પ્રાણુછો, આત્મારામછો. ૯

શ્રાવણુ વરશે સરવટીએ, નહવુ નીરમળ નીર; પે
હેરયા પતાંમર પોતીયાં, જોઢણુ આછાં ચીર; હરી
આઢણુ આશાં ચીરરે, આપણુ નાતાં જમનાં તીરરે; જો
વાં ઢગતાં શીત શરીરરે, જીવનપ્રાણુછો, આત્મારામછો
ભાદરવો ભલો ગાજીઓ, પાણુ નાંબ્યા બજવીર, ચીર હ
તાં તે હરી ગયાં, મારૂ શાણુ ઢાંકુ શરીર, માહારી
પોહોએ નજર નહી નાંખીરે, વહાલે ભરવાડની ગતી રા
ખીર; શાંમળીએ ન જોયુ ઝાંખીર, જીવનપ્રાણુછો, આ
ત્મારામછો. ૧૧

આશોમાશ ભલે આવીઓ, સઉની પુરી આસ; તો
રાણુ બાંધાં ઢોડલે, એમ ગાય હરી જન દાસ, ઘેરઘેર
મંગળ ગાયરે. ત્યાં થેઈ થેઈ થેઈકાર થાયરે, સોતા વ
કતાનાં શંકટ જાયરે, જીવનપ્રાણુછો; આત્મારામછો,

નંદલાલના મહીના.

આવોને નંદલાલ, રમવા આવોનેરે;

નીરભે થયાછો નાથ, રમવા આવોનેરે.

કારતક મેતો કચ્છેરે કાઢ્યો, ભરદરીએ જોમ જહાજ;

રમવા૦ ૧

માગસર મહીને મારગડેરે મેલી, હવે અમારૂં કોણુછે બે

લી, ગીરધર વીના થઈ ઘેલી,

રમવા૦ ૨

પોષ માસે જવાણુ માણુ તમ્બુંછું, લોકડીયાંની લાજ લો

પુછું; શંસાર તાજ કરૂંછું,

રમવા૦ ૩

મહા મહીને મંદીરીઆરે સુનાં, હરી વીના આસનીયાં

રે સુનાં, ંહાલા વીના જાયછે જોળનીઆં,

રમવા૦ ૪

ફાગણે ફગફગતી હોળી, અખીલ ગુલાલે ભરાવુરે ઝો

ળી; ંહાલા વીના જોવે કોણુ હોળી

રમવા૦ ૫

વધતરે મને ચીંતારે લાગી, સુતી, સેજડીમાં ઝબકીને

જાગી; ંહાલાની લહે લાગી,

રમવા૦ ૬

વઈશાએ વાવણીયા વાયા, આંખ ઊઘાડી ચાદશ જોયા,

આંસુ પાલતે લોહ્યાં,

ર૦

જેઠ માસે જગજીવન આવે, વઈજગુવ શરવે વધામણી

લાવે, ંહાલો મારો કાંઈ ન કાઢાવે.

ર૦

અશાઠે હું અખળા નારી, જોખન દરીએ પુરછે ભારી;

પીયુના વચનને વીસારી.

ર૦

શરાવાણુ તો શરવડીએરે; વરસે નદીએ નીરઘણુરાં ઢળ

શેરે; વાલો મારો શી રીતે ઊતરશેરે,

ર૦

આદરવો ભરદરીએરે ગાળે, નીલાં વન નવ પલવ જાળે;

વાલો મારો કાંઈ નવ લાલે. ૨૦

આસો માસે દેવદીવાળી, લોક વણે સહી સેવ સુવાળી
વહાલા વીના તે જન્મે કોણ વાળી. ૨૦

કરણવણના મહિના.

આવો આવો શીવશંકર ભોળા એ રાગ
કારતકે કબ્બ ગયા મેલી, આંખડીએ આંસુની હેલી; જો
પી ફરે જોકુશમાં ઘેલી, આંધવણ નારે ઘટે તમને
સર્ધવરો થયોને વહેલી, કે વાંકો અખોડો મેલી; જોરી
એના જ્ઞાનમાં ઘેલી. આંધવણ નારે ઘટે તમને
માગશરે મંદીરમાં રમતાં, ભેળાં ખેશી ભેજનીઆં જમ
તાં; હવે અમે કેમ નથી ગમતાં; આંધવણ ૦ ૧
પોશો કહેજે પીત કરી પહેલી, જોરધનનાથ મથુરાં ગયા
મેલો, વધાર્ધ મોકલજે વહેલી, આંધવણ ૦ ૨
કુમળ તે સોક્ય થઈ શાલે, વાલો મારો મથુરામાં મહાલે;
તરછોડા નંદ તણા લાલે. આંધવણ ૦ ૩
કાગણે રંગરમતાં હોળી. સુંદર પહેરી ચરાણા ને ચોળી;
કુમ કુમ કેસરમાં ઘોળી, આંધવણ ૦ ૪
ચંદતરે ચીંતવન કરી ચુક્યાં, સરીર અમ અટવાઈ સુ
ક્યાં; નારીએ નીશાશા મુક્યા. આંધવણ ૦ ૫
વઈશાએ વાટ જુએ જોપી, લજ્જ નીજ મા બાપની
લોપી; કાનુડાને કુબળને સોંપી. આંધવણ ૦ ૬
આવી તટ દાણુ લેતા દહાડી, મથુરામાં રંગ રમતાં નારી
બુટ્યા કેમ ગીરીવર ગીરધારી. આંધવણ ૦ ૭
જેઠે જલદવને હશીએ, તારી મારી કીધી રંગ રશીએ.

(૯)

હરી હવે જોકુમમાં વશીએ. આધવજી ૦.૮
 અસાહે મેવલીએ ગાને, તેથી મારૂં દીલ દખી દાને;
 એકલકાં મુકયાં મહારાને આધવજી ૯
 શ્રાવણમાં શું કરીએ સજની, જોઈ નહીં દીવસ કે રજ
 ની; ઓયાકુમ ફરે વનીતાએ વરની; આધવજી ૦૧૦
 ભાદરવે ભરજેખન નારી, ઘરે નહીં આંયા ગીરીધારી
 વહાલાજીએ મેલાં વીસારી. આધવજી ૦ ૧૧
 આશોએ આધવજી આંયા, શંદશો શામ તણો લા
 ઓયા. રાધકાજીને મન ભાંયા. આધવજી ૧૨

સીતાજીના મહીના.

સાખીએ.

મારા શામ સુંદર શ્રીરામરે, કેને આશરે રહીએ; ગા
 રા પદ પદ માની પ્રણામરે, લલના સંગ લઈએ; ઘર બ
 હાર અલગ ઘનસ્યામરે, મારા સમ નવ જઈએ. ટેક
 કારતક કેમ કરી કાઢીએ, જુગ જેની પત્ત જાય; તાગ
 થી જે તોડીએ, પણ મળવાને મન અકળાયરે, માં ૧
 જોખન દરીઆ બુઘવે, પીયુ દેશાવર દુર;
 અન્નાણુયા આણુ અનુભવી, તે શું નીરનુ જાણુનુરે.

મારાં ૨

માગસર દર વીજગણી, પીયુ પરદશ પ્રમાણ,
 ખવાય અજણુ ખોળીયું, જેના પરવસપડીયા પ્રાણરે

મારાં ૩

જળથી જીલી માંછત્રી, રાખો કરી વીવેક;
 વારૂં મારા વાલમાં એના પ્રાણુ ન રહે પણ એકરે;

મારાં ૪

ચોશે પ્રીતમ પ્રીતડી, વીરહ બાણુ વા વહાય;

એ ધાયલનો અંત નહીં, એનું તન તરફડીવાં ખાયરે
મારાં ૫

ખાવું પીવું ખેલવું, આઠાણ પહેરાણ અંગ;
ખાલવું ચાલવું ખેસવું, એને પોઢવું ન ગમે પલંગ;
મારાં ૬

માથે મન તલખે ઘણું, જુરે વીજેગણ નાર;
લક્ષ વીંછીની વેઢના, ઉપજે ચીતમાં અનેક વીચારરે;
મારાં ૭

ફાગણ હોળી ફાલતી, ફાગ રમે શર્જી કોપ;
એક હોળી મારે આગણે, બીજી હુધજે હોળી મારે
હોયરે;
મારાં ૮

સીતરમાં ભડકા બજે, જન દુખે નહીં જાણ.
વગખ્યાં મારે વીંધ રીંધે, જેને ડશીઓ વીરહ ંયાધી
ંયાળરે.
મારાં ૯

અર્ધતર અકોર ચીતની, શશી વીદશી શામ;
ભર જોખનમાં એકલી, એતો દાઝ્યા ઉપર જેમડામરે;
મારાં ૧૧

સુભાગીઆં જે સારસાં, સન્નેડ સનેહ સહીત,
કપમ કરી વશીએ એકલાં, રાણી જ્યાં જનમની
એ રીતરે.
મારાં ૧૨

વા વાયા વઢશાખના, આંખે આવીશાખ;
ઓગી અમે વોદશમાં, થાય રહ્ય બગી બગી ખાખરે.
મારાં ૧૩

મુગાને સપનું થયું, મનમાં રહી મુજબ;
મીતીનું તો પારખું, જે છલે કહ્યું નહીં જાખરે;
મારાં ૧૪

જેઠ તણા વડકા પડે, લાય જે રી હુ વાય;

મુના મંદીર માળીયાં, મુની સેજડી ખાવા ધાયરે.

મારાં ૧૫

જાય ન રજની દીન જાતાં, રાત ગએ દીન ન જાય,
વીરહ દુખ મહાવેદના, એ તે નજરે કોઈ કેમ
જાયરે.

મારાં ૧૬

અશાહ ઝગડે દામની, ઘન ઘરજે નભ માંય;
ખપધઆ પેડોપેડો ફરે, શુણી વીરહણી વ્યાકુળ થાયરે.

મારાં ૧૭

દેવદાનવ પશુ પક્ષી, માનવ તાં કોણ માત્ર;
છવતાં મેત વીજગાયું, ગાગ વિરહ વીરહીજન ગાયરે.

મારાં ૧૮

શરવાણુ વરસે શરવડે, નદીએ આવે નીર;
નીલી ભુમી ભાસે ભગી, ગાજે તરવર ધોર ગંભીરરે.

મારાં ૧૯

ધોર અધારી રાતડી, ઝરમર વરસે મેહ;
આંખિયી આંસુ ઢગે, જેના શવામી ગયો તણસ્નેહરે;

મારાં ૨૦

ભાદરવો ગાજે ભલો, રાજવી સહી વધભોગ,
રંગમાં રહીરવ રોગ એ, જેને વહાલાંનો થાય વીજ
ગરે.

મારાં ૨૧

અંપા અંખેલી મોગરા, નવ પક્ષવ વન વહાય
વીરહણી જાત જવાલીઆ. તેતો શોસે મુકાઈજાયરે

મારાં ૨૨

આશો આંખાં નારતાં, રમે જમે નરનાર.

દીવસ દીવાળી દાહલા, તેતો જાણે જગત કરતારે;

મારાં ૦ ૨૩

દંપતી અંગ ઉમંગમાં, ગાનતાન ગીત રંગ;

અંગ રાગ અદ્ભુત યથા, જ્યજ્યકાર જાણાવે અન
ગરે.

મારાં ૦ ૨૫

મન મોહન અધી માશથી થાય પરબુ પરશન.

સંગ શીતા જેમ રાખીયાં; તેમ ટાળે વીરહ વ્યાધી
દનરે;

મારાં ૦ ૨૫

કરનજના મહીના.

રાગ ઉપર પ્રમાણે

કારતકે કરશન ગયા મેલી મારે ઘેર આવો વનમાળી

કુખજ કેમરે ગમી કાળી, આવો હરો રાસ રમે વાલા

માગસરે મારગડે રમતાં, બેળાં બેશી બોજનીઆં જમતાં

હવે હરી કેમ નથી ગમતાં, આવો ૦ ૨

પોશે તે શોસ પડ્યા અમને, તીકમજી શું કહીએ તમને

દીલાસા સારે દીધા અમને. આવો ૦ ૩

માઘે મારે અંધારી રાતો. કુસુમજી બીછાવી પાટયો;

વહાલે લીધી મથુરાની પાટયો, આવો ૦ ૪

ફાગણે ઘર ફરે હોળી; પહેરાણુ ચરણાને ચોળી, ચુંદડી

મારી કેશરમાં રોળી. આવો ૦ ૫

ચઈતર ચીત કરે આગા, મધુવન મોરલીયો વાળા,

દરસન દો નંદતાણા લાલા, આવો ૦ ૬

વઈશાખે વાટસડી જોતી, ઉભી રહી ધુશકડે રોતી, પાલવ

ડે આંશુડાં ઢોતી. આવો ૦ ૭

નેકે તો જગજીવન આઠયા, વધામણી શક લોકો લાવે.
 વહાલો મારો કશુએ ન કહાવે; આવો હરી૦ ૮
 અશાડે અખળા રહી ઝાંખી, વહાલે મહારે ભરજોખ-
 રાખી, વીચારો તે વાત થશે વાંકી. આવો૦ ૯
 શરાવાણુતો શરવડીએ વરશે, નદીએ નીર ઘણા ઢળશે
 વાલો મારો સી રીતે ઊતરશે. આ૦ ૧૦
 ભાદરવો ભણી પેરે ગાળે, વહાલા થઇ વીહવળ તમ
 કાળે; વાહાલો મારો જરીએ ન લાળે; આ૦ ૧૧
 આસો માશે આવી દીવાળી, શેવો વણુ કે શુવાળી; વ
 હાલા વીના આ સી દીવાળી. આવો૦ ૧૨

જાંદકામોરના મહીના.

કારતક માશે કહાનજી સાહેલીરે,
 શે અપરાધે શામ, ગયા મન મેલીરે ૧
 અવગુણ અમારા શા હશે સાહેલીરે
 ને હરીએ ઊતારયુ હેત ગયા મન મેલીરે. ૨
 મન એકલાં અન ભાવે નહી, સાહેલીરે,
 એ મહોદુ દુખ મહારાજ ગયા મને મેલીરે. ૩
 કોણ આગળ કરે ગોઠડી સાહેલીરે;
 વહાલે તજયુ ગોકુલ ગામ ગયા મને મેલીરે. ૪
 કાણ થયા છે કહાનજી સાહેલીરે,
 તે સાલે હઠડા માંય ગયા મને મેલીરે. ૫
 તે દુઃખે દાનુ ઘણુ સાહેલીરે;
 હરી ઘણુ દુખાડી હેત ગયા મને મેલીરે. ૬
 કારતક કાણે કહાડીએ સાહેલીરે,

- ના આળ્યા નંદકીસોર ગયા મન મેલીર. ૭
 માગશર મથુરામાં ગયા શખી આવુરે,
 મને એક પલક જુગ જાય સંદેશ કાવુરે. ૮
 ઘરનાં કામ ગમે નહીં સખી આવુરે,
 માટુ ચીત પ્રભુની પાસ શંકેસો કહાવુરે. ૯
 ખીંદરાવનમાં કોણુ જશે સખી આવુરે;
 મોરલી પાશે કોણુ સંદેશ કહાવુરે. ૧૦
 ખંશીખટના એકમાં શખી આવુરે,
 હરિ કીડા કરશે કોણુ સંદેશ કહાવુરે. ૧૧
 દાણી થઈ કોણુ ઘેરશે, શખી આવુરે,
 કોને માળ્યા હઈયુ દાણુ સંદેશ કહાવુરે. ૧૨
 હશીને કોણુ ખોલાવશે, શખી આવુરે.
 મને કરસે કોણુ કટાક્ષ સંદેશ કહાવુરે. ૧૩
 માગશર મોટો મરમ તણ શખી આવુરે.
 પરભુ નાગર નંદકીસોર સંદેશ કહાવુરે. ૧૪
 પોસે પરભુ ચુકી ગયા સો દાવોરે,
 તમે નંદ જશેદાતા હરી અહીં આવોરે; ૧૫
 જમનામાં ગીંદુ વડશે, શો દાવોરે;
 પરભુ કાળી નાગની કાજ, હરી અહીં આવોરે. ૧૬
 ધનદરે ધન વશા વીરો, શો દાવોરે,
 ગોવરધન દવારકાં કાજ, હરી અહીં આવોરે. ૧૭
 છો જાદવ અમે આહીરકાં શો દાવોરે;
 તે લોક લાજને કાજ, હરી અહીં આવોરે. ૧૮
 જમનાંજમાં ઝીલતાં શો દાવોરે,

- ચીર હરવાને કાજ, હરી અહી આવોરે. ૧૯
 વહાલાં તે વેરી થયાં, શો દાવોરે;
 હરી એમ ન કીજે નાથ, હરીઅહી આવોરે. ૨૦
 પોસે પેમદા વલવલે, શો દાવોરે;
 તમે જીવાણ નંદકીસોર, હરી અહી આવોરે. ૨૧
 માઘે મળવા નાથને, મન હીસેરે;
 હુ જોગીજી ચોદશ વાટ, કહી નવ દીસેરે. ૨૨
 સીઆજે શુખ સાંભળે મન હીસેરે;
 કેમ જાએ મોટી રાત કહી નવ દીસેરે; ૨૩
 મોરલી સુણવા માહરે, મન હીસેરે;
 મેં સોધા સહુ ગોવાળ કહી નવ દીસેરે ૨૩
 જે હસવુ કરતાં નાથજી, મન હીસેરે;
 અમે સોધુ વનદરાવન, કહી નવ દીસેરે, ૨૪
 સપનંતર શરણુ થયુ મન હીસેરે;
 અમે તે દુખ કેમ શહેવાય. કહી નવ દીસેરે. ૨૬
 આવકુ અમે જાણુ નહી. મન હીસેરે;
 છેક આપવી છેહ, કહી નવ દીસેરે. ૨૭
 માઘે મન વીહવાળ થયાં, મન હીસેરે;
 તમે જીવાણ નંદકીસોર, કહી નવ દીસેરે. ૨૮
 કાગણુ કહુ ફરી ફરી, દુખ કાપોરે;
 છો ગોપી જનના પરાણુ દરશન આપોરે, ૨૯
 વશંત આ ચો વીકલા, દુખ કાપોરે;
 ગુલાલે ભરયા ગોવીંદ, દરશન આપોપોરે ૩૦
 હોળી હરજે ખેલીએ, દુખકાપોરે;
 રમવા સરખી રાત, દરશન આરે. ૩૧

- માથે મુગટ કર મોરલી, દુખ કાપોરે.
 પરભુ જમનાજીને તી, દરસન આપોરે. ૩૨
 ગોપીઆ શહુ વસવરલે, દુખકાપોરે;
 એમ કહાણુ ન થઈએ કંથ, દરશન આપોરે;
 હરી હવે ઘણી થઈ, દુખ કાપોરે;
 આચીના એકાંત- દરસન આપોરે. ૩૫
 કાગણુ ફરકે આંખડી દુખ કાપોરે,
 છો જીવણુ નંદકીસોર, દરસન આપોરે, ૩૬
 અંધતર ચીતા કરે, સહ બાજારે,
 સવામી વીજીએ દહ, પરગટી જવાજારે. ૩૭
 વદન કમળ સુકાઈ ગયાં, સહ બાજારે;
 નવ મુજે એકે પેર પરગટી જવાજારે. ૩૮
 સાણુગર સેજે પરહરી, સહ બાજારે;
 સુકાયાં સહનાં ગાત્ર, ગટી જવાજારે. ૩૯
 ઘેલી શી ફેરે ગામમાં. સહ બાજારે.
 નહીં કરસન વીના કાંધવાત પ્રગટી જવાજારે. ૪૦
 ગુણ ગાતી ગોવીંદના, સહ બાજારે,
 વહે નેતરે આંસુ ધાર, પ્રગટી જવાજારે. ૪૧
 મોક સમુદરમાં પડી, સહ બાજારે;
 તેનુ રહયું નહીં ઠોર, પ્રગટી જવાજારે. ૪૨
 અંધતરે ચીત ઠરે નહીં સહ બાજારે,
 છો નાગર નંદકીસોર પ્રગટી જવાજારે. ૪૩
 વધશ્શખિ સહ વલવલે, કયાં જઈએ;
 મારે હૃદયે દુખ અપાર કોને કહીરે. ૪૪
 તીકમજી તે તજી ગયા કયાં જઈએ

- વળી હમે દુરીજન લેક, કોને કહીએર. ૪૪
- પ્રાણ અમારા પ્રભુ કને, કયાં જઈએર;
- વળી શાસુ નાણુદનુ સાલ કોને કહીએર. ૪૫
- સુનુ સઘળુ દખીએ, કયાં જઈએર,
- ગયા જીવન પ્રાણ આધાર કોને કહીએર. ૪૬
- કહાણુ થયા છે કહાનજી કયાં જઈએર;
- હજીએ નવ જાએ પરાણુ કોને કહીએર. ૪૭
- પરેમ પંથમાં સહ પડી, કયાં જઈએર,
- છે વાંકી સઘળી વાત, કોને કહીએર. ૪૮
- વધશાખે રાખ્યાં વેગળાં કયાં જઈએર,
- છો નાગર નંદ કીસાર કોને કહીએર. ૪૯
- જેઠ કહાવે જોખતાં એમ હરીનેર,
- શુ અટકયા કુખજ સાથ, નાઆંયા ફરીનેર. ૫૦
- પરીત કી કપટાઈ ગયા, એમ હરીનેર;
- મળી મથુરાકેરી નાર ન આંયા ફરીનેર. ૫૧
- વાંક કહીને વાગતા, સજી હરીનેર,
- લુકી શુ હું લગવાન, ન આંયા ફરીનેર. ૫૨
- અમો અખગાનુ શુ ગળુ કહે હરીનેર;
- તે તમને ન ઘટે નાથ ન આંયા ફરીનેર. ૫૩
- વાંક કસોછે વીડલા, કહે હરીનેર,
- દઈ છેક ગયાછો છેડ, ન આંયા ફરીનેર. ૫૪
- મારૂં જોમનીયુ એજોગયુ, કહે હરીનેર;
- હું કયાં લગી રાખુ ધીર ના આંયા ફરીનેર. ૫૫
- જેઠે ઠેડ જોઈ ગયા. કહે હરીનેર;
- છો નાગર નંદ કીસાર, ન આંયા ફરીનેર. ૫૬

- અસાડે ઘન આવીઆ આ બેનીરે;
 ઘચો વીજળીનો ચમકાર, મનકુ રહેનીરે. ૫૭
- બપઘઆ પીડ પીડી કરે આ બેનીરે;
 મદમાતા બોલે મોર, મનકુ રહેનીરે. ૫૮
- શેજે પીડડો સાંભરે, આ બેનીરે;
 વળી મંડ્યો વરશેમેહ, મનકુ રહેનીરે. ૫૯
- સોઠ લાજ મેં પરહરી, આ બેનીરે;
 હું જાડી પ્રભુતી પાસ, મનકુ રહેનીરે. ૬૦
- ધોરજ મેં રાખી ઘણી, આ બેનીરે;
 હજુએ નવ આંખ્યા નાથ, મનકુ રહેનીરે. ૬૧
- કોઈ સંદેશો કહે મને, આ બેનીરે;
 હરી આવશે આજ કે કાલ મનકુ રહેનીરે. ૬૨
- અશાડે ના આવીઆ, આ બેનીરે;
 છો જીવણ નંદકીશોર મનકુ રહેનીરે. ૬૩
- શ્રાવણ વરશે સરવડે, તે સાલેરે;
 આંખ્યા આંખાસાના દત, કોહો કેમ ચાલેરે. ૬૪
- હરી કુબળ સાથે બેલ કરે, તે સાલેરે
 વાલે મુકી વરજની નાર, કોહો કેમ ચાલેરે. ૬૫
- સંદેશો ના કાવીઆ, તે સાલેરે;
 તમે લોક થયા મહારાજ, કોહો કેમ ચાલેરે. ૬૬
- વહેરીઠા કરે વાતડી, તે સાલેરે;
 મારૂ પુરાણ બાંધ્યુ મન, કોહો કેમ ચાલેરે. ૬૭
- વીઠલે રાખ્યાં વેગળાં, તે સાલેરે;
 શું નથી જાણતા નાથ કોહો કેમ ચાલે ૬૮

- હરી ચતુર થઈ ચુકી ગયા, તે સાહેર;
 ગયું જાણપણમાં આજ, કહો કેમ આલેર. ૬૯
- શ્રાવણ શુભે હરી વીના તે સાહેર;
 છો નાગર નંદકીશોર, કહો કેમ આલેર. ૭૦
- ભાદરવો કહે ભવશુ, પ્રીજ નારીર;
 તમે જીતા જગજીવન, હરી હું હારીર. ૭૧
- રમતાં રાંડ કીધી હશે, પ્રીજ નારીર;
 તમે ક્ષમા કરો અપરાધ, હરી હું હારીર. ૭૨
- મનમાંથી વ્યાકુળ થઈ, પ્રીજ નારીર;
 હવે દયા લાવો મહારાજ, હરી હું હારીર. ૭૩
- તમે કહેશો તે કરશું અમે, પ્રીજ નારીર;
 મનુ રખે રાખતા રીસ, હરી હું હારીર. ૭૪
- ત્રીકમજી તમે તજી ગયા, પ્રીજ નારીર;
 કેમ વરશે વરસાદ, હરી હું હારીર. ૭૫
- અમો આહીર અહંકાર તજ્યો, પ્રીજ નારીર;
 તમો છો દીન દયાલ, હરી હું હારીર. ૭૬
- ભાદરવે ભુધર નવ મહ્યા, પ્રીજ નારીર;
 છો નાગર નંદકીશોર, હરી હું હારીર. ૭૭
- આસોમાં સખી આવશે, વનમાલીર;
 મારે થાશે હરીશુ ભેટ, આજ દીવાળીર. ૭૮
- મેમ ભેઈ ગોપી તાણા, વનમાળીર;
 હરી આંખા કહેવાય, આજ દીવાળીર. ૭૯
- ગોપી સહ હરજે ઘણુ, વનમાળીર;
 ઘેર ઘેર મંગળ ગાય, આજ દીવાળીર. ૮૦
- હરી હરી મુખ નીરખતાં, વનમાળીર;

સહ હરખે ઘેલી થાય, આજ દીવાળીરે. ૮૧

ગોપી પ્રેમ કરતી આરતી, વનમાળીરે;

વળી પેચે હસતી જાય, આજ દીવાળીરે. ૮૨

મનરથ સહિ પુરાણ કરયા, વનમાળીરે;

થયા તે બારે માસ, આજ દીવાળીરે. ૮૩

આસોમાં હરી ફરી મળ્યા, વનમાળીરે;

હો નાગર નંદકીશોર, આજ દીવાળીરે. ૮૪

શ્રી અંબાજીના મહીના.

કારતક માસે કરૂણા કરો મુજ માતરે, મા અંબાજી;

અલખેલી અંબા સાંભળ મારી વાતરે, મા અંબાજી ૧

વાત સાંભળીને સમરૂ શ્રીહરીનાથરે મા અંબાજી;

તારા દરશનની મને મોટી અંબા આસરે મા અંબાજીર

માગશર માસે મન મળવા અકળાયરે, મા અંબાજી;

તારી ઇછા કરતાં અંબા દીન વહી જાયરે, મા અંબા. ૩

દીન વહી જાયને આસા મુજને મોટીરે, મા અંબાજી;

તારા રંગ મંડપમાં હુ નવ આવી લોટીરે, મા અંબાજી

ચોસ માસે મુજને મળવા શોષરે, મા અંબાજી;

મુજ રાંક ઉપર શા ધરવો માજી રોશરે, મા અંબા. ૫

રોશ ન ધરીએ તમેછો દેવી ક્યાજયરે, મા અંબાજી;

મનુ નામ ધરવે સેવક જન પ્રતીપાજરે, મા અંબાજી ૬

મહા મહીને કાંઈ વરત સાંભળાં તમારારે, મા અંબાજી;

મા શુ જુઓછો કુડાં કરમ અમારારે, મા અંબાજી ૭

કુડાં કરમની કરણીછે મધ્યાનરે. મા અંબાજી,

તારા દરશનનુ મને મોટુ અંબા ધાંનરે, મા અંબાજી ૮

ફાગણ માસે ફરી ફરી હલદે અંગરે, મા અંબાજી;
 રંગ ભર્યાં મનડાં નવ કરશે ભંગરે, મા અંબાજી ૯
 ભંગ ન કરશે તનકુ માડુ તલજેરે, મા અંબાજી;
 ચીત અમાડુ ચરણે આવી અટકેરે, મા અંબાજી ૧૦
 ચઘતર મહીને ચીંતા મુજને ઝાઝીરે, મા અંબાજી;
 જનમ ધરીને નવ નીરખ્યાં અંબાજીરે, મા અંબાજી ૧૧
 નવ નીરખ્યાં મે અંબા અકલ સરૂપરે, મા અંબાજી;
 મા વલતાં ક્યાંથી દખીશ માનાં રૂપરે, મા અંબાજી ૧૨
 વધશાખ મહીને વરસ જાય દહ નાહીરે, મા અંબાજી;
 મા હવે વળતી વેળા રહીછે માહીરે, મા અંબાજી ૧૩
 વેળા માહી માંથે મોટુ દુખરે, મા અંબાજી;
 વળતાં ક્યાંથી દખીશ માનાં મુખરે, મા અંબાજી ૧૪
 જોકે માસે મુજને તેડો ઠોકરે, મા અંબાજી;
 નહી તેડોતો જીવન જશે વેડરે, મા અંબાજી ૧૫
 વેડ થાશેને મીથ્યા થાશે જનમરે, મા અંબાજી;
 ભાગ્ય નથી પાણુ ઓછાં મારાં કરમરે, મા અંબાજી ૧૬
 અપાડ માસે અટક ન ધરીએ માતરે, મા અંબાજી
 તારા દરશનને માટે તલશે માડુ તનરે મા અંબાજી ૧૭
 તન તલસેને ક્યાં ન આવે મારીરે, મા અંબાજી;
 મા ક્યાણુ ફીલથી શુ મુકોછો કાઠીરે મા અંબાજી ૧૮
 શ્રાવાણ માસે સંઘ ભરાય બહુ ભારીરે, મા અંબાજી;
 મા ઇછા હોયતે આવે તરિ પારેરે, મા અંબાજી ૧૯
 મા સંઘ ભરાયને સહને ઇછા થાયરે, મા અંબાજી;
 મા પાપી હોયને નીરશે પાવન થાયરે, મા અંબાજી ૨૦
 ભાદરવામાં શીદને મન ભમાવોરે, મા અંબાજી;
 તારાં દુરલભ દરશન આપી તાપ સમાવોરે, મા અંબાજી ૨૧

લાપ સમાવી સીતળ કરજે છાંયરે, મા અંબાજી;
 સીસ નમાવતાં માશ્વૃત મજે થાયરે, મા અંબા ૦ ૨૨
 આસો માસે અરજ સાંભળો વેલીરે, મા અંબાજી;
 મા આરાસુરમાં કરો આનંદની હેલીરે, મા અંબા ૦ ૨૩
 હેલી કરીને પુરો મનની આશરે, મા અંબાજી
 સેવક જનને તેડો તમારી પાસરે, મા અંબા ૦ ૨૪
 ખારે માસ પુરણ કીધા માતરે, મા અંબાજી;
 મા વીશમપરી વીસ્વાસ ન કરશો ઘાતરે, મા અંબા ૨૫
 તેરમો મહીના પુરસોતમ કહેવાયરે, મા અંબાજી;
 મા હરી મતાયે પુરસોતમ સહુ ગાયરે, મા અંબા ૦ ૨૬
 આરાસુરમાં નીત્યે આનંદ થાયરે, મા અંબાજી;
 કરજેડીને બાપુ શેવક ગાયરે, મા અંબાજી ૨૭

દ્વારકાના મહીના

કારતક મહીને એ શુ કીધુ કામરે શામળી,
 અખળાને તરછોડી વ્યાધ્યા ગામ મારા શા. ૧
 કેની ઓથે હુતો જઈને રહુરે શામળીઆ,
 જોખનીઆની પીડા કેને કહુ મારા. સા ૨
 વાલા તેતો ઘણી કરીછે ઘાતરે, સા ૦
 અંતર માંહે જુઓ તપાસી વાત મારા શા ૦ ૩
 આ નોધારીનો નાવલીઓ પરદશરે, શા ૦
 વેહેની લાહ્યો લાગી બાળે વેસ મારા શા ૦ ૪
 જુવાનીનુ પુરવહીને જાયરે શામળીઆ.
 હહડે ને દીવસે તે ઓછુ યાચ મારા શા ૦ ૫
 અજાણેતો પ્રીત એમ શુ જોડીશ શામળી.
 જાતાની વેળાએ છેજ તોડી મારા શામ. ૬
 પ્રવદે તો આવી દરસન દેજરે શા ૦

- દવારકાંના સ્વામી અમને મળજે મારા શા. ૭
 માગશર મહીને કેઇ પેરે હુ રહુરે શામ. ૮
 સુખકાંને કુખકાં તો દોને કહુ મારા શામ. ૮
 પેઢી વીનાતો ઘેલી હુ તો થાઉરે શામ. ૯
 આ મેલ્યુને સંતાકુ ભુલી જાગ્રિ મારા. ૯
 મણીછ મુજને આવી ધારણ દેજેરે, શા. ૧૦
 કાંઈ મીઠલડી વાતોતો મુજને કહેજે મારા સા. ૧૦
 વનમાળી તુતો લીલાના સાથીરે, શા. ૧૧
 કીડીના તે જાલો કેમ રહે હાથી મારાશા. ૧૧
 જ્યએ તમારાં દાસલકાંતો થઇએરે શા. ૧૨
 મોટાને ઠેકાણુ કાંઈ નવ જઇએ મારાશા. ૧૨
 દયા હૃદયમાં કાંઈક તમેતો લાવેરે શા. ૧૩
 મીતલડી જાગીને ઘેર આવો મારા શા. ૧૩
 એ મહીનામાં વરશ ગયાંછે લાખરે, શા. ૧૪
 દવારકાંના સ્વામી દરશન દાખ મારાશા. ૧૪
 પોસ મારી ના આવેતો મરીએરે, સા. ૧૫
 વીખકાંને ખધને તો ધાતો કરીએ મારા શા. ૧૫
 મુગ તેંતો કાપ્યાં છે આજરે, શા. ૧૬
 સંપટતેતો કશી નઆવી લાજ મારા શા. ૧૬
 ભક્ષાગરમાં ખુડી હુતો જાઉરે, શા. ૧૭
 દોનાને પાલવડા તાણી સાગ્રી મારા શા. ૧૭
 તમે વીનાતો કયાંથી લીજે લાજરે, શા. ૧૮
 તમે તો ધરતી ને જીપરછે આભ મારા શા. ૧૮
 મુક અમારી નજરે શી છે ચઢીરે શા. ૧૯
 કાણુ હૃદયાના થઇને ગઆ વઢી મારા શા. ૧૯
 જવડો અમારો વ્યાકુળ તેં તો હીધીરે શા. ૨૦

- પડતાને ઊપર તો પાય દીધો મારા સાં ૨૦
- કુકું તેં તો મુજશું કીધું કામરે, શાં ૨૧
- માફા મહીના તો એવેવેલે જાપરે શામળીયા.
- શીયાળાની ઢાડો મુજને વાય મારા શાં. ૨૨
- સુતાને બેઠાં તો મુનું લાગેરે શામળીયા.
- સુખડાને સંભારી બાણ વાગે મારા, શાં. ૨૩
- હીમ હુવે તો પડવા માંડ્યું કેરે સાં.
- સેજડી મુનીછે લાવો મેર મારા શાં. ૨૪
- હીમાલો તો હાલ્યોને અતી હીંડ્યોરે શાં.
- દાહલા દીનની ભાગો મારી ભીંડ્યો મારા શાં. ૨૫
- કડાણ વેળાના આવી સંકટ હરજેરે શામળીયા,
- વોતતાને તો વાલ કરીને વરજે મારા શાં. ૨૬
- ટાંગ વળતાને પાણી તમે પાવોરે શામળીયા.
- શીયાળો ગાળવાને ઘેર આવો મારા શાં. ૨૭
- વીસ્વાશીને વધને ત્યાં રહ્યારે શામળીયા.
- દવારકાંના સવામી મુઘા થયા મારા શાં. ૨૮
- કાગણ મહીને પરેમવાડી રહીછે ફારીરે શામળીયા.
- ધેરાઈયા રમેછે કેસર ઘાળી મારા શાં. ૨૯
- વંદરાવનની વેલો સરવે ફુલીરે શામળીયા.
- લીલીને રહીછે કાંઈ ડાલો જુલી મારા શાં. ૩૦
- દવનાં લાગ્યાં વન થયાંછે લીલારે શામળીયા.
- ફુલડીયાં ફુલ્યાંછે રાતાં પીળાં મારા સાં. ૩૧
- આંખલીએતો મોરછે રૂડી રીતેરે સામળીઆ.
- બાવળીઆતો ફુલ્યા પુરણ ખીતે મારા સાં ૩૨
- આ રતમાંતો ઓઅંતાના આવોરે શામલી,
- કાગલીઆ લખો કે કાંઈ કાવો મારા શામલીયા. ૩૩

(૨૫)

કાઠ્યાનેતો કહેવું ન પડે કાઠરે સાં	
ખીડ્યાને ખસીએ છીએ રૂઢીમાંય, મારા સાં	૩૪
વીરહ તાણાતો ભીતર ભડકા લાગેરે, સાં	
દવારકાના સ્વામી સુતા જાગે; મારા સાં	૩૫
અર્ધતર મહીને ચીંતામાંતો રૂરે સાં	
કારણ મારાં કારો તરિ કરે; મારા સાં	૩૬
આ કુખડાંતો સુખે મેં તો સહ્યારે શાં	
કડાણ હૃદયના એવા કેમ ગયા, મારા સાં	૩૭
ઉનાળાનો તડકો આકરો લાગેરે શાં	
ધરતીને ધીકેછે કમ જાગે; મારા સાં	૩૮
મોહ તાણાતો ભડકા મુજને લાગેરે સાં	
ધરમાંહે જઈને ઊઝા આધે મારા સાં	૩૯
વાલા તાની કુપલીઓ કરમાયરે, શાં	
સેંચા વીનાતો સુકાઈ સુકાઈ જાય મારા સાં	૪૦
ધુતારાને વાર ન લાગી જતાંરે સાં	
નમેરાંને દયા ન આવીવાતાં. માં	૪૧
છ મહીના તો અર્ધતર મહીને થયારે; સાં	
દવારકાંના સવામી ક્યાં ગયા માં	૪૨
વર્ષશાખે તો વાર તમને લાગેરે; શાં	
અખજા નારી તરત પરાણુ તે તાગે. માં	૪૩
ગોકુળ આવો ગૌરધારી તમે ચાલીરે. સાં	
વાતલડીઓ તો આપણુ કરીએ વાલી. માં	૪૪
સંસાર તો મુજને મેણા મારેરે, શાં	
કાનુકો સહી કહીને પોઝરે મારા સાં	૪૫
કે મુજને મેલીને તો ગયારે; સાં	
કુખજના પેલીડા જઈને થયા મારાં	૪૬

ચીતંયુ તે તો મારા મનમાં રહ્યુરે સાં	
આણ્યીતંયુ તે આગળ થયુ. માં	૪૭
શુ કરીએ બાઈ કરમ તણા છે બોગરે; શાં	
આ વેળામાં કંઈ તણા વીજોગ. માં	૩૭
ઉભી ઉભી અરજ કરૂછુ તારીરે; સાં	
દવારકાંના સવામી ને ને ધારી માં	૪૬
જેઃ મહીને તો વાવલીઆ ઘણા વાયરે; સાં	
તાડણીને તાલાવેલી થાય માં	૫૦
પંખીડા તો પાવસ જઈ ને બેઠારે. સાં	
માથા તો ઘાલીને પ્રીતે પેડાં માં	૫૧
પરદેશી તો પરદેશથી આંચારે; સાં	
સમાચાર કોઈ તમારા નવ લાંબા. માં	૫૨
મથુરાના વાસી તમે થયારે, સાં	
ઝોઝીયાને જાણો તાં શું રહ્યા માં	૫૩
ઘોષ્ટ પાત્ર કંઈ તણી છે દાસીરે; સાં	
ધુતાસીએ રાખ્યાં રંગવીલાસી મારાં	૫૪
અતુર હોય તે સાડ નરમુ જાણિરે, સાં	
વીંધકી તો મનમાં વાતો આણે. માં	૫૫
દયા કરીને દુખ અમારાં કાપોરે; સાં	
દવારકાંના સવામી સુખડુ આપો માં	૫૬
માસ અણાડે ચોમાસુ ભરપુરે સાં	
વરસાળો આંચો તે નેને ઉર મારાં	૫૭
મધુરે મધુરે મેવલીઓતો વરશેરે સાં	
ઝડીઓને લાગી તો છવ લળશે માં	૫૮
નાની મહોટી નદીઓનાં ને નીરે; શાં	
જહીને ચાલે છે દરેઆ તીર સાં	૫૯

જ્યાં જાઉં તાં જળ તણા નહીં પારે.	
ધરતીએ તો સજીએ છે સાગુગાર માં	૬૦
મોર દાદુર બોલે છે મોટા વનમારે, સાં	
બપઈયો તરશો છે એવા દનમાં માં	૬૧
એવી ટેક હોય તો એને મળજેરે; સાં	
મેમી જનના સ્નેહી વહેલા વળજે માં	૬૨
પંડ પડે પાણી બીજને નવ ભજીએ સાં	
દવારકાંના સવામી સુખડાં સજીએ માં	૬૩
શરાવાણ મહીને શરવડીઆંતો પડે. સાં	
મેવલીઓ ગાજે છે વાદળ ચડે માં	૬૪
આડી અવળી વાદળીઓતો ધાયરે; સાં	
કાળા પોલા ડુગરીઆ દખાય માં	૬૫
વજળીઓના ઝખુકા બહુ ધાયરે, સાં	
જીવતીએ તે જરાન જોયું જાય માં	૬૬
ધરતી ઊપર જલ તણા નહીં પડેરે. સાં	
પગ માંડવાને નથી એકે ઠાર. માં	૬૭
વળગેલાને વાટમાં નવ મેલેરે સાં	
ચરાણ કમળથી પણ અજગા નવ ઠેલો મારાં	૬૮
દન રજનીતો આજમાં જાયરે. સાં	
તમ વીના મેતો નવ રહેવાય, માં	૬૯
અવગુણનો તો એકે નથી પારે. સાં	
દવારકાંના સવામી કરજે વહાર. માં	૭૦
બહુ થયું ભાદવો બલે આંચોરે; સાં	
સુંદરીના મનમાંતો સારો ભાંચો માં	૭૧
સહઅર બેઠી ભજન કુતો કરતીરે. માં	
કાનુકાનુ ચીતવન ચીંતમાં ધરતી માં	૭૨

એવામાં તો સપનુ મુજને થયુરે, સાં	
ઝગહગરૂપ આવીને ઊભુ રહ્યુ માં	૭૩
ભાવ કરીને હેતે મુજને બેઠયારે. સાં	
રગ વધારયો શોક સરવે મટયો માં	૭૪
સેહેજ તણ્યુ તો સાડી લીધુ સુખરે, સાં	
ધણા તો દીવસની ભાગી ભુખ. માં	૭૫
જનમ જનમની ભાવટ મારી ભાગીરે. સાં	
એવામાંતો ઝમક કરતો જાગી માં	૭૬
પાતળીએ તો પુરાણ કીધી મેરે સાં	
દવારકાના સવામી આવો ઘેર માં	૭૭
અ.શો માસે દીવાળી છે મારેરે, સાં	
દીવાને કીધાછે સઘળે દુવારે માં	૭૮
ક્રપા કરીને માવાળીએ આજરે, શાં	
સારયુને સુધારયુ માડ કાજ. માં	૭૯
પુરવ જનમની વાચા તેતો પાળીરે, સાં	
કરપા કરીને વેળા મારી વાળી, માં	૮૦
કુત્રીને ફરેછુ આનંદ અગેરે. સાં	
મોતીડે વધાવુ સઘઅરસગે માં	૮૧
સવંત અઢાર તેવીશ કારતક સારરે, માં	
એકાદસીએ પુરા મહીના બાર. માં	૮૨
ગુરૂ તણી કીરપાએ મેતો આયરે. શાં	
સંતો મુણો અધીક મારી માયા માં	૮૩
સેવક તારે; સ્વામી પાસે રહેછેરે સાં	
કરજેડીને દાસ દવારકો કહેછે માં	૮૪
શીખે શુભને નીત કરે અભ્યાસરે શાં	
ખીજ મંડળમાં સદાય તેના વાસ માં	૮૫

પુરશોત્તમ મારો અઠગક ઢળીઆરે. સાં	
સુખકાના સીધુ તો વેલ. વળીઆ માં	૮૬
માનનીઆ તો મળીને મંગળ ગાયરે. સાં	
અ.નંદને ઓછવ ઘણેરો થાય માં	૮૭
તરીઆ તોરણ મદીરીએતો ઝગકેરે. સાં	
માતીડાની શેરો મહી લગકે માં	૮૮
ચારે ખુણે કસતુરીની કયારીરે. સાં	
ચંદનની તો ઓકળીઆ દોશે સારી માં	૮૯
ઓકમાં તો રોપાંયાછે રોપરે, માં	
વારી તારા લટકા ઉપર ઓપ માં	૯૦
અરગ કપુરની આરતી સદા થાયરે; સાં	
મુગુતાં મારી દુસ્ટ બુધી જાય માં	૯૧
ઓક ઉપર બેઠા દીનાનાથરે શાં	
દવારકાંના સવામી આંવા મારે હાથ માં	૯૨

તુળશીના મહીના.

ધનધન પાટણ ધનધન ગામ, ધન તુળશી તારું	
ઉત્તમ નામ સાંભળો ગુણવંતા;	
અસાડે તુળશી રોપ રોપાવે,	
દેવ દામોદરને નીદરા ન આવે. શા.	૨
સરાવણે તુળશી દા દાર પાને,	
હરખ્યા શ્રી નારાણ તુળશીને નામે. સા.	૩
લાદરવે તુળસી દેરે જાય,	
કંઠ સોવરાવે શરી જલદવરાય. સા	૪
આશોએ તુળશી આશા વલુધા,	
દેવ દામોદરે બિળામાં હીધાં. સા.	૫
કારતકે તુળશી બાળ કુવર	

ભગન નીરધારીને પરણ્યા મોરાસી. સા.	૬
માગશરે માવટકે હરીઆ,	
સીઆજે તુગસીનાં આગારે કરીઆં. સાં.	૭
પોસ માસે પડ્યારે પોકાર,	
તુગશી વના સુના સંશાર, સા.	૮
માહા મહીને શુધ બુધ ન બુધે,	
તુગશી વના ત્રીભિન ધુત્રે. સા.	૯
કાગણે કાગ ખેલે ગોવંદા;	
પગરે પાવટકે હરી લેવાવટચંદા, શાં.	૧૦
ચર્ચતરે ચંત બોલે હંડોળા,	
હીચકે હીચે શ્રીકસ્તજી ગોરા. સા.	૧૧
વર્ધશાળે ખીલી કુલવાડી,	
આજેને ખોજે મેં રમત રમાડી. સાં.	૧૨
બેઠ માસે તુગશી કરમાયાં;	
સોલશે ગોપીઓ પાણીડાં ચાલ્યાં. સાં.	૧૩
તુગશીને ક્યારે ઘીના દીવલડા,	
હરી હરી કરતાં જય એના જીવડા, સાં.	૧૪
હુ તમને પ્રધુ મારી તુગસીરે માતા,	
કુણ તારી માતા ને કોણ તારો પીતા. સાં.	૧૫
ધરતી મારી માતાને આભ મારો પીતા;	
દવકી મારી શાસુ ને કબજુ ભરથાર. સાં.	૧૬

થોભણુદાશના મહીના.

કરતકે કોડામણિરે; શીત્રો પુનમકરોચંદ વાલા;
 રાધાજી કરે હરીની વીનતીરે, ચરણે રાખો ગોવંદવાલા
 માગશરે મેલી ગ્યારે, પેઢી ગયા પરદશવાલા;
 ભરજોબનમાં ભામનીરે. અમળા બાળેવેશવાલા. ૩

પેશ માસે પુછામગીરે, સાંભળ સઘંઅર વાત વાલા;
 શ્રીકૃષ્ણ ચાટયા દવારકારે, સોળસે ગોપીના નાથવાલા.૨
 માહા મહીને મન મહરે, ચીતકુ બાકુન થાય વાલા;
 સમણાં લાગ્યાં શ્રીગમનારે, દોડા જનવસાયવાલા.૪
 કાગણ માસે ફરકીઅરે, વાગેછે તાલ મરદંગવાલા;
 મધુરીશી વાય વાલો વાંસગારે, હોગી ખેત્રે ગોવીંદ વાલા
 ચઢતરે ચીતામગીરે, ના અપ્યો નંદકુમારવાલા.
 કોઈ લાવે પીઠીની વધામગીરે; આપુ એકાવળહારવાલા
 વધસાળે વનવેડીઅરે, વેડાંછે દાડમ દરાખવાલા;
 કોયલડી ટઢેકા કરેરે, સરવો લાગે એનાં સાદવાલા.૭
 જોડ મહીનાનાં રાણુ તપેરે, જેવા ઉનાળાના તાપવાલા;
 લંકામાં જવાલા પરજળેરે, ઉમા રહો રઘુનાથવાલા.
 અશાઠમાસ ભલે ઊતટયોરે, થાય વીજળીઓના વેગવાલા,
 ભત્રીરે હિલટી મેની વાદળીરે, વરસા ખારે મેઘવાલા. ૯
 શરાવણ વરસે સરવડેરે, નદીએ નીરુમગ નોર વાલા;
 ભીજે તે રાણી રાધીકારે, ભીજાય દખ્ખણીનાં ચીરવાલા;
 ભાદરવો ભલે ગાજીયોરે, શીતળ ચડ્યાં વીસેશવાલા
 ગોરાદ ભીજાય ઘર આંગણેરે, પીઠડો ભીજાય પરદશવાલા
 આસો માસે દીવાલડીરે, સજે સુંદરી શાણુગારવાલા;
 લેતાટ ટીલડી સોહામગીરે, કંઠે એકાવળ હારવાલા.૧૨
 ખારે માસ પુરા થયારે, આવેત્રો અદેક માસ વાલા;
 ગાય શીખને સાંભળેરે, વીનવે થોભણુદસવાલા,

મહીના.

કારતક મહીને મેલી ગયા, હરજી હૃદઆમાં રાખો
 યહ ગોકુળ કેમ કરી રહેવાય, વાલમ વહેલા પધારજેરે, ટેક
 મુગશર મહીને મહાલતાં, હરીને આંગણીએ ખેલાવતાં,

- કરતાં વાલપાણીની વાત, વાલમ. ૨
 પોસે પરભુ ગયા પરદશમાં, મેલી અખળા બાળે વેસમાં
 સુતા શહેજે નવ સહેવાય; વાલમ. ૩
 માથે મોહનજી મન સાંભરે મોપીની આંખડીએ આંસુ
 હજે; મુનો વાસા વના સંશાર; વાલમ. ૪
 રાગણ મહીને વન કુત્રી રહ્યાં, રમતાં રસીઆની ભુત્રી
 ગયા, રશીઆ સેની ચડાવો રીસ, વાલમ. ૫
 અધતર મન અંચલછે માહાર, હુતો ધાન ધર પ્રભુ તાહર
 ઘડી એક જુગ ખરાખર જાય. વાલમ. ૬
 વઠસાએ વાટડીએ જોઈ વળી, પોને પાવડીએ ચડી; શુ
 ના જળ જમનાનાં ઘાટ. વા. ૭
 જોકે જીવન જોવા નીસરી, સજવા સણગારો વીસરી; ગી
 રંધર ઘડીએ ન રહેવાય. વાલમ. ૮
 અસાહેબે આસા ખીજ નારને, મોહન મનમાં વાત વી
 ચારને, પ્રીતમ આવે રહેશે પ્રાણ. વા. ૯
 શરાવણે સેરડીએ સોધી વળી. દીઠી મેં ન તમારી મં
 ડળી; મેં ન દીઠા નંદકુમાર; વા. ૧૦
 ભોજન ભાદરવે ભાવી રહ્યા, વાસા વચન તમને શાં ૪
 હ્યાં; વીનતા જુએ તમારી વાટ. વાલમ. ૧૧
 આસો મેં જાણ્યું હરી આવશે તારે દીવાળી દીલભા
 વસે; દીપક થાશે ઘર ઘેર; વાલમ. ૧૨

હલપતના મહીના.

કારતક મહીને અખળા કહેછે કંથને, હવે રીઆત્રો આ
 ન્યા શવામી નાયજે. હીમાલુવા વહારે હુમકી ટાહડી,
 શુ શાધો પરદશ જવાના શાયજે, એ મહીને નવ જ
 ઇએ પીયુ પરદશમાં.

મગસર મહીને હોસ ઘણી મનમાંડરે, રસીઆ સંગ
 રમયાની માઝમ રાતજે; ઘુઘટડો કાઢીને ઘર આગળ ફ
 ર, પીયું મેલો પરદશ જવાની વાતજે. એ મહીને ૦ ૨
 પોસે જે અમળાને પીયુડે પરહરી, તે નારીનાં કુરણુ
 મળીઆં પાપજે; સાસરીએ રહીને તે સું મુખ ભેગવે
 મહીયરમાં નવ ગોઠ માને બાપજે. એ મહીને ૦ ૩
 માહા મહીને ના કરીએ નાથ મુસાફરી, ઘઉં સાટે જ
 ઇ લાવો ખોરી જરજે; વેચીને જમશુરે મારા વાલ
 મા; જરૂર નહી જવા દઉં ઘરથી બાહારજે. એમહીને ૩
 ફાગ રમે ફાગણમાં નરને નારીયા, ઘેર ઘેર નઉંતમ
 કહીતક નવલાં થાયજો, જે નારીના નાવલીઆ નાશી
 ગયો, કહો તેણે કેમ નજરે જોયું જાયજે. એ મહીને ૫
 અધતિરમાં અતુરને પથ ન ચાલવું; જે ઘેર નારી સા
 રી અતુરસુજાણજે, વાહાલપને વચ્ચે પીયું વશ કરે
 નીરધારયાં તે પડ્યાં રહે પરીયાણજે. એ મહીને ૦ ૬
 વાવલીઆ વાપારે પીયું વધશાખના, રજા ઉડેને માણેક
 મેલુ થાયજે, નળનીનું માતીરે હીરો હારના કહો પર
 હાથે ક્યમ તે ધોરયા જાયજે; એ મહીને ૦ ૭
 નેઠ તો પરદશે જાવુ દાહલુ, ઘોમ ધણેને હહા જેરી
 લુ વહાયજે, કોમળ છે કાયારે મારા કંથજી, વાણુ સો
 અયાં જ્યમ કુલડીઆં કરમાયજે. એ મહીને ૦ ૮
 અંખર ધન છાયારે માસ અસાડના, મોર બોલે મે વર
 સે મુશળ ધારજે, કચરને કાઢવરે મચીઆ મેદની,
 પંખી માળા ઘાલે કરો કારજે. એ મહીને ૦ ૯

શરાવણમાં શીવ યુજીને સુખ માગીએ, વાહાલાના ન
 પ હોજો કદી વીજોગજો, ઉમીઆના સવામીએ આપો
 એટલુ, સાસુના જાયાનો નીત સંજોગજો, એમહીને ૦૧૦
 ભાદરવો ભર જોખનનો કરી નહી મજો. વહી જાશે જેમ
 નદીઓ કેરાં નીરજો, એવારે દીવશ નવ એજો કાઢીએ;
 સાત વીચારી જુઓ નાણુદના વીરજો. એમહીને ૦૧૧
 આશોના દીવશ તો અતી રળીઆમણા. ખાવું પીવું
 કરવા નવસા બેસજો, ભેળાં બેશી જમીએ રમીએ સોગટે
 છાતીમાં ભીડીને રાખુ છેસજો. એ મહીને ૦ ૧૨
 માસ અધીકમાં અધીકપણે સું કીજીએ, રહો જોડીને
 નેણુ સંગાયે નેણુજો; જેમ ન છુટે બુદ્ધ કાય બીલાર
 નો, દલપતના પ્રીતમ છો જાણુ પ્રવેણુજો, એમહીને ૧૩

ભુમાનંદના મહીના.

સખી કારતક કમ ઠરી જાય, મોહન મેલી ગયા;
 ખાલી મંદીર ખાવા ધાય દીવસ દુખના રહ્યા.
 સખી સુની દેખીને સેજ, અંતરમાં અતી બજો;
 મેલી પેઢી ગયા પરદેશ, શોક શેણુ ટજો;
 સખી પગ જુગ જેવી જાય જીવત કેમ નીસરે;
 દીધાં સુખ દેખાડાને હેત, વીસારયુ ન વીસરે.
 રાખી દીલમાં લાગયો દાહ, પડી હુ પરજીવું.
 હવે ભુમાનંદના નાય, આવે ક્યારે મળું.

૧

રાખી માગસરે મહા દુખ ધાય, પેઢી ગયા પરહરી;
 નથી સંસારમાં સુખ લેસ, વાલા વીજોગે કરી.
 રાખી વારી વીનાના મીણુ સેણુ ધાય સુખીયા;

તેમ તલકીને પડશે તંન, દાડણુ અમે દુખીઆં,
 કરૂં પીઉં પીડી પોકાર ઉભી જોઉં વાટડી;
 મારૂં થઈ ગયું વજર શરીર, ન રહે છાતડી.
 સખી નેણમાં વરસે નીર, આગ જળે અંતરે;
 ગયા ભુમાનંદના નાથ નાખી પરતંતરે. ૨
 સખી પોસે પેહનો વીજ્જેગ, લાવો શો લીજીએ;
 હવે દીલના દુખનો વાત કોની આગે કીજીએ;
 સખી સુના ચડોદ લોક, ચડે મારી નજરે;
 હવે શીજીએ સા સાણગીર ન આવે મજરે.
 મને ઉતારી ઊડે કુપ, પરત વાઢી ગયા;
 મેલી અબજા એકાએક, એને ન આવી દયા.
 ગયા પુરી પીજર માંડી, ઝુરી ઝુરીને મરૂં;
 આવે ભુમાનંદનો નાથ, તેા દરશન કરૂં. ૩
 આગ્યો મહાદુખનો દરીઆવ, પાર કેમ પામીએ;
 મને મેલી તેને મધ, તાણાતી સ્વામીએ;
 તોય પાપી પ્રાણુ ન જાય, દાશ કેને દહીએ;
 તેતો વેરી વીધાતાનો વાંક, એમ સમજી રહીએ.
 સખી ઉછેરી અમરત પાઈ. લીડીને ભુજમાં,
 તેણે કર્યો અમારો ત્યાગ, તેતો વાંક મુજમાં
 સખી પીઉં રીઝળ્યાની રીત, વાલે બહુ વાવડી;
 ભુમાનંદ કહે એનો શો વાંક, મને નવ આવડી. ૪
 સખી કુટ્યો ફાગણ માસ, વસંત વહી જાયછે;
 હવે કે સગ એયુ ફાગ, ઉચાટ એ વાયછે.
 વાલો બાંધી વસંતી પાગ, સુંદર છોમાં મેલતાં;
 મળે પહેરી ગુલાબના હાર, રંગે સુ રેલતાં.

ભરજોખન મારૂ જાય, વરૂથા વાણ વના
 હવે શો કરીએ ઊપાય, થાય ખખસીસ ગના;
 સખી હોતી હુઈઆ માંહ, વાણ વીજોગે ખલે;
 દણુ ભુમાનંદનો નાથ શોક તારે ટળે. ૫
 સખી ચઢતરે ચીતમાં દોભ, અતીસય થાયછે;
 મારે પીઝી વીના પગ એક જુગ જેવી જાયછે.
 સખી મોહન મગવાની એક અંતરમાં ધાંખડી;
 જોઈ જોઈ જીવનની વાટ, જોઈ મેતો આંખડી.
 સખી અખસા એક એક, મરીસુ રહવડી;
 કેમ જાઉ પીડની પાસ દીશાએકે નવ જડી,
 સખી વીરહવતીને તાપ, અંતરનો ત્યારે ટળે;
 જ્યારે ભુમાનંદનો નાથ, લીડી ભુજમાં મળે. ૬
 સખી વઘસાએ વડયા વન, વાણ હજી નવ વડયા
 નાવે નીંદરા ન લાવે અંન, ક્યારે થારો બેઠ્યાં.
 અતી અંતર વીરહમાં તાપ, ઉપર લુ વાયછે;
 શોષે શીતળ થાય શરીર, ઉચાટ એ થાયછે.
 મને મેલી મહાવનમાંય, હેડી હાલી ગઈ.
 મારા દીલના દુખની વાત, કેને જાણે કહી.
 સખી એક ન રહો આધાર, ક્યાં જઈને થોભીએ;
 હવે ભુમાનંદના નાથ. વીના સુ સોભીએ,
 સખી જેઠે જગજીવન; મને મેલી ગયા;
 મેતો કર્યો અતી કલપાંત, તોએ નાવી દયા,
 સખી અખજાનુ સુ જોર, ચાલે જે રાખીએ
 થઈ નાથ વીનાનાં નીરાસ, નીશાસા નાખીએ;
 સખી પીયુસંચ રમવાની હામ, હુઈયામાં રહી

ખોઈ રસીક શીરોમણ સયામ, કંગાળ હુ થઈ;
 કાઠી શુભ સાંગરથી બહાર, નાંખી દુખ દરીએ,
 હવે ભુમાનંદના નાથ, વીના સુ શોભીએ, ૮
 આળ્યો અસાઠ ચમકે વીજ, ગાળે મેઢા ઝરે;
 બોલે બપોળા દાદુર મોર, કોયલ ટઉકા કરે
 ફેરે કાળજ એના બોલ, અંતરમાં ઉડાંગરી;
 અત્રી ઘોર અંધારી રાત, વીતે શેણે કરી.
 ના બોબન એવેજણે, પીયુને ક્યારે મધુ,
 અત્રી અંતર વીરહનો તાપ, તેણે હુતો બળુ.
 દુખીધન શજ સંગુગાર, ધરા નીલી થઈ;
 ના યા ભુમાનંદના નાથ, તેણે હું સુકી રહી. ૯
 સખી શરાવણે વરસાદ તો, વરશે સરવડે,
 તેણે નાળ્યાં નદીએ પુર, શરોવર ભર્યાં જળ વડે,
 પાક્યાં તરાણેલીયો અન. શરા અત્રી સહુને,
 પીયુ વીના પતીવરતા નાર, દૃષ્ટે દુખ બહુને;
 સુને મંદીર અમળા હું એક, જાગ કેમ જામની;
 બે.લે તમરાં અંધારી રાત, કંથ વીનાકામની;
 અમને અધુર અમરત પાઈ, રાખ્યાં છે સુખીઆં;
 હવે ભુમાનંદના નાથ, વીનના દુખીઆ- ૧૦
 સખી ભાદરવે ભરપુર, નદીઓ જાય છે;
 તે તો સાગરનો શંગમ, થવાને વ્યાયછે.
 મને પીયુ મળવાની પયાસ, અંતરમાંતો ઘણી.
 પાણ કેમ કરી થાય મેળાપ. ન સરજ પાંખણી
 શરદ રતુમાં આવજો શામ, રમે ભર્યાં રમીએ

પાકાં શરવે નવાં નવાં અન. જમાડીને જમીએ
 સખી સોભે નહી સાણુગર, અંગે તે સુ ધર
 કુતો ભુમાનંદના નાથ, વીના અડવી ફર, ૧૧
 જાય ઊતમ આસો માસ, દીવશ દીવાળીરે;
 ઊભી જોડી જીવણની વાટ, મારગ સાંચું ભાળીરે;
 લખુ કાગળ કોય લઈ જાયો, આપો મારા નાથને,
 કુતે કેમ કરી રાખુ પ્રાણ. કોહો જોડી હાથને,
 અથા વીતી ખારે માસ, શંદસો ન મેલીઓ
 મારા દીલમાં દુખનો આજ, રીણાવર રેલીએ;
 મારી વીનતી વાંચોને વાલા, ઉતાવલ આવજો,
 ભુમાનંદ કહે નહીતો મને નાથ, તુરત તેડાવજો.

બ્રમાનંદના મહીના.

રાગ ધોળ.

જોડે જીવણ ચાલીએ નીર મોહી મારા નાથ;
 દરસન વીના કુખીઓ, ઘણો, સરવે વરજનો સાથ,
 અંતર તાપ વીજોગનો, હુ બહારથી વાય;
 મળ્યા વીના હવે માવજી, જુગ તુલ્ય રજની જાય.
 ફળીઆમાં ઘોડી ફરતાં, ધરતાં છોગલાં શીશ;
 તે દીન ક્યારે દખાડશે, ડોલરીઆ જગદીશ.
 પ્રાણુરજીવન હવે પુરીએ, હૃદયા ફેરી હામ,
 બ્રમાનંદમા નાથજી, આવો સુંદર સામ. ૧
 અશાડે અલખેલડા પુવનનુ પુર જોર;
 મુકો આવી આકાશમાં, ઘન ઘટા ચરે કોર;
 હજી જુલ્યા ફળ પાકીઆં, પાલવીઆં વનપાન;

એ રતે પ્રીતમ આવીએ, કરુણ સાગર કાન;
 પરેમ સુધારસ પાઈને, કીધાં મોઢેરાં માવ;
 મેલીને મથુરાં ગયાં ન ઘટે મારા નાવ.
 અંતરમાં રહેતો નથી, એક ઘડીએ આરામ;
 પ્રહ્લાનંદના નાથજી આવો સુંદર શામ;
 શરાણુ વરસે સરવડે, નદીએ નીર ન માય;
 આવો હવે અલમેલડા, મળવા મન લલચાય.
 વરદો લુલી વેલડી, અંબુ અપરંપાર;
 કોઈક શીવ પુજા કરે, મોડે ગાય મલાર.
 હરીઆવી કુંગર ઊપરે, કરે કાંઈ વરત નેમ;
 આ રતમાં અમે તમ વીના, કહેને રહીએ કેમ.
 સરવે સુખ શંશારના તમ વીનાછે હરામ;
 પ્રહ્મા નંદના નાથજી, આવો સુદર શામ;
 ભાદરવામાં ભુવરા, નદીએ આવીઆં નીર;
 એ રતે રહેવું નવ ઘટે. છેટે શામ શરીર;
 પ્રથવીએ અંબર પેરીઆં, નીલાં અતી નવરંગ;
 એ રતે સરવે સીતળ થયાં અખળા દાજે છે અંગ;
 મધુરા ખોલે મોરલાં, ઘન છાયો આકાશ,
 એ રતે વહાલમ આવીએ, પુરો અંતર આશ;
 લટકાળા લાગી રહી, ઝંખના આઠો જામ;
 ખરમાનંદના નાથજી, આવો સુંદર શામ
 સરદરતુ સોહામણી, આવીયો આસો માસ;
 એ રતે વાલમ આવીએ; રમવા સુદર શામ;
 નીરમજ અંબર થઈ રહ્યાં, થયાં નીરમજ નીર;
 નીરમજ નાથ પધારીએ, છોગાળા ખળવીર;

દસરાએ દલ ચાલીઆં, ખાંધા નદીએ ઘાટ;
એ રૂતુમાં અલખેલડા, વલી વલી જોડે વાટ;
છેલ છખીલા સામલા ઠરવાનુ છે ઠામ;
પ્રમાનંદના નાથજી, આવો સુંદર શામ. ૫

કારતક માસે કાનજી; વાટ જીએ વરજ નાર;
અંતર હિતાપો ઘણો, લોચનીએ જલધાર;
અલખેલાવર આવીએ, ડોલરીઆ મુખ દેશ;
વાટ જોઈ જોઈ વાહાલમા, ઝાંખાં થઈ ગયાં નાશ;
એકાદશી પ્રગોધની ઉતસવનો ઠરાવ;
એ રત અહીંઆં આવીએ, મીઠડા ખોલા માવ;
તમ સારૂ તલખે ઘણુ, સરવે ગોકુલ ગામ

પ્રમાનંદના નાથજી, આવો સુંદર સ્યામ. ૬
માગશર મહીનો આવીઓ, ખેડી રત હેમંત;
પ્રીતમ હજી ન પધારીયા, કોમળ મારા કંથ;
સારસડાં પણે સભાગીયાં જ્યાં ત્યાં જોડી જાય;
અમને મેલી એકલાં, ગયા ત્રીજીવન રાય,
સરશ રીતે નીરમાં, કુદવા કમળનાં વરંદ,
અમને કદી ફુલાવશે, છોગાળા વરજઅંદ;
અરજ સુણો આગસ તજો, કરો પુરાણ કામ;
પ્રમાનંદના નાથજી, આવો સુંદર શામ; ૭
પોશ માસે પેમદા, હેરે વાટ હમેશ;

કઠાણ થયા કેમ કાનજી, જઈ વશ્યા પરદેશ;
જળ થળ શીતલ થઈ રહ્યાં, શીતળ સેજ સમાજ;
અંતર શીતલ નવ થયાં વાણ દીઠે વરજ રાજ,
પંગતીમાં ફરી પીરસતા, કરતા અતી મનુવાર;
તે દીન અમને સાંભરે, વાહાલમ વારમવાર;

રશીઆજી તમે રીછને, દેતા વસ્ત્ર ઇનામ;
 પ્રમાનંદના નાથજી આવો, સુંદર શામ. ૮
 મામહીનામાં માવજી, ખેલે સંત વસંત;
 આ રતમાં અન્નમેજડા, કેમ નાવીયા કંથ;
 પ્રોતમ આવી પંચમી, લોક ખેલે છે ફાગ;
 વહાલમ તમ વીના વાધીયો, વરજ ત્રીયાને વેરાગ,
 આરડીઆ નીચે આસરી, ખુમ કરતા ખેલ;
 એ દીન અતીશય સાંભરે, રૂપાળા રંગ રેલ;
 અરજ સુણી હરી આવીએ, વાટ જુએ વરજ રાય;
 પ્રમાનંદના નાથ, આવો સુંદર શામ. ૯

ફાગણ ફાગ રમાડવા, આવો પ્રાણુ આધાર,
 શામ સ્નેહી શામળા, વાટ વાટ જુએ વરજનાર;
 નરનારી હોરી રમે, તજી લોકની લાજ;
 આવે ઠાણે હરી આવેએ, રંગભીને વરજરાજ;
 ચાખડીએ ચડી ચલતા, છત્રીની ફરી છાંય;
 લટક તમારી લાલજી, ચોરી ચોતડા માંય;
 અંતર જામી આવીએ દાહડી વેળાના દામ.
 પ્રમાનંદના નાથજી, આવો સુંદર શામ. ૧૦
 ચર્ધતર નાસે સામળા આઠ્યા નડી અરીનાશ;
 વનસપતી સહુ પાગરી, કુસાંછે પલાસ;
 ચંપા, જય, ચંપેત્રીઓ ફુલી લતા અપાર;
 એ રતે કેન ન આવીઆ, ભોગી ભમર ભરથાર;
 આરડીયા તણી આસરી, ખુમ કરતા ખાલ
 તે દીન ક્યારે દેખાડશે, નટવર નંદલાલ;
 કે દીન કરશે કાનજી, આવી અહીઆં મુકાંમ;
 પ્રમાનંદના નાથજી, આવો સુંદર શામ. ૧૧

વધશાએ વરજ વીનતા, પંથ જુએ કરી પ્રીત;
 લુ આવી હરી ન આવાઆ, ચંતા વાધી છે ચીત;
 કોયલડીરે કરે ટઉકડા, આંખે આવીછે સાખ;
 મારગ સામુ માવજી, જોઈ જોઈ પાકી આંખ;
 વાય ઊનો વાયરો, થળ જળ ઊડાં જાય;
 તમ વીના તન અમળા તગાં, ઊના ત્રીબુવન રાય;
 મળવા કારણ માનની, ધરે અંતરે હામ;
 પ્રમાનદંતા નાથજી, આવો સુદર શામ ૧૯
 ખારે મારો પુરા થાય, આંખો માસ અધોક;
 પ્રીતમ પાણુ ન પધારી, ઠરયા મથુરામાં ડોક;
 અધીક મહીને અતી ઘણી. આશા હતી મનમાં;
 તમ વીના સુતી સેજડી, મળવા મન અકળાય;
 પેહંલી લગાડી પ્રીતડી, રહેવુ ન ઘટે દુર;
 તમ વીના મારા નાથજી, હૃદયે દુખ ભરપુર;
 બરમાનદંતી વીનતી, ઉર ધરી અવીનાશ,
 મેહર કરીને માવજી, તેડી લેજેરે પાસ. ૧૩

રતનાના મહીના,

(સાખી.)

કારતક રસની કુપળી નયાણાંમાં ઝગકાય, અંગ સમારે
 રાધિકા, મનરથ રહ્યો સોભાય. કારતક કંથ મેલી ગ
 યા, સાંભળ સધઅર વાત; ગોકુળનીરે ગોવાલાણી, ઘસવા
 લાગીરે હાથ; વાયદા ઉપર વધતા ગયા, દીવસગણતારે
 માસ; અમેરે વીસવાસેવળગીરહ્યાં મોહનમળવાનીઆ.
 સગારે સહોદરછે ઘણાં, નાથ વીનાની શી નાર, બળરે ક
 રી કેમ બોલીએ, મસ્તક નહીરે મોરાર; અમેરે મળતાંમુ
 મળી ગયાં, બાકી રાખુ ન કાંચ; ફેરવા સરખુ રહ્યું

નહીં જાણે જાદવ રાય પુરવની ખીત સંભરીએ
જાણી પોતાની દાસ, રતનાના સ્વામીરે સામલા, પુરોએ
ખજાની આળ; આધવજીરે સંધેશડો, કહેજે મથુરાં મો
જાર; જે દહાડાના ગયા નાથજી, જુરે ખરીજની નાર.૧
સાખી

માગસર મન મેગળ થયો, ઉપર નહીં અસવાર; મધુપુર
માં વાસો વસો અંકુસનો દનાર. માગશર મહીનો આ
વીધો, ના આંવ્યા નંદકુમાર; સંભારતાં સાંસો પડે, આં
એ આંસુની ધાર; આશા ઊમેદ અવતરયાં, અખજાનો
અવતાર; કહેને અમે કેમ કીજીએ, મેલી ગયારે મોરાર;
મથમતો મધુકર મોકલ્યો વાલે કાંચોછે જોગ; આપ
જી અખજાને એ ઘટે, જોજે કરમના ભોગ, ઘરમાંતે હ
જવી હું પડી, ખહાર નવરે જોલાય, કુવાતે કેરી છાંય
ડી કુવામીરે સમાય, મળતાં મોટમ નવ રાખીએ, આ
વો શ્રી ભગવાન; રતનાના સ્વામીરે સામજા, દાને દર
શન દાન આધવજી ર (સાખી.)

પે શેતો પરવશ પડી, વરહે વાધો અતી અંગ; આપડ ગુ
ણ લાગો નહી, હશીયો સામ ભુજગ; પોસેતો પહેલા પુર
માં જોખન ખાજેવેશ; પુરણ પાપ તેનાં મટયાં જોનો પી
ચુ ગયો પરદરા, આછી પટોળીરે આઢવા શીયાળાની
ટાઢ, પાંચ પહોરની રાતડી, વાલે કીધોછે રાઢ સાંજ સં
જોગે સહ મળાં, જુએ વાલાની વાટ, વીસારયા કેમ વી
સરે, ઊભા જમુનાને ઘાટ; ઘાણુરે ગાંધુ કરી રાખીએ હ
ધંકુ નવરે હાથ; ખીત કરી કેમ પરહરયાં, ના આવાં ન
ગણારે નાથ; ખજતી જોલુછુ હું હવે. રખે રાખતા રીસ
રતનાના સામીરે સામજા, પાવનપામુછુ શીશ; આ.૩ સા.

માહામહીને મનમારૂ, આકુળ ઓઆકુળ થાય, રૂએ વી
 જોગણુ રાધિકા, એક ન સુજે ઉપાય, હજી હરી શી ન
 આવીઆ, આંચો મકર માસ; ભાગ વીના કેમ પામી
 એ વાલાજીનો વીલાસ; કુખજ સરખી કામની, આવી
 હરીને હાય; આપે કાળા નએકુમહી, ભલીભજીછેભાત-
 સરખા સરખી સાહેલડી, જમુના નાહાવા જાય; પુજીને
 માગેરે પેનદા, મગજે જાડવરાય; એક દુખે અમો દાજ
 એ, બીજી કુખજનુ સુગ, નીરગુણ જોગ વળી લખે, દા
 ઝા ઉપર લુગુ; દ્યારે દામોદર દીલ ધરી, બેઠા શીભગ
 વાત; રતનાના સામીરે સામળા, કયારે મગજોરે કાન;
 ઓધવજી ૪ (સાખી.)

કાગણુ આંચો હે સખી. કેસુ કુટ્યા રસાળ; રૂદન કુસા
 રાધિકા, ભમર કનડીઓ લાલ; સઘળો શીયાળો
 વહી ગયો, આંચો કાગણુ માસ; અંતરમાં અતી ઉપ
 જ, હોળી રમવાની આશ; વસંત વધાવાને હું જતી, કંક
 ભરીને કચોળ; કેસરી સાજી પહેરવા, મુખ ભરીને તંબો
 જ, અમીત ગુલાલ ઉડે ઘણાં, વાગે તાલ મરદંગ; કોકી
 સ શબ્દ સોદામળા, કપે અખગાનુ અંગ; તરૂવર આં
 બો મોરાચો, કુટ્યાં કેસુડાં વન; અમો અખગાને એ
 ઘરયુ, મરવુ મુકાઈ મન; વેરો વીધાતાએ લખ્યો, વાલા
 તણોરે વીજોગ; રતનાના સામીરે સામળા, આવી કરોસ
 જોગ. ઓધવજી ૫ (સાખી.)

અઘંતરે અતુરાં રસ ભરી, ઉભી જમુનાં તીર; પંથ નાજ
 તી પેનદા, રડતાં ભીજે ચીર; અઘંતર માસનો ચાંદ્રો,
 રૂડી નીરમગ રાત; સ્વપનામાં શાંભી રમી ગયો. -હર
 મંદ રણીઆત; જમીને જોતાં દીસે નહી, કાગ પડીછે પેઠ

ઘોલાંચો ઘોલે નહી, નાશી પેડારે નેટ; કોમળ કર ધ
 રી દીવડો, ચતુરાં નાજે ચોપાસ; ઝોળતાં ખુટી રાતડી
 ન મળીઆ શ્રી અવીનાશ; પાછળી રાત પરાઢીયુ ઊઠી
 માતસકાળ, જોસીડા જોસ સંભાળજે, આશુ આળપંપા
 ળ- સુખ સ્વપનાનુ સાંભરે. બીતર ભડકારે થાય; રતના
 ના શામીરે સામળા, આવી મળતાં ઝોલાય. ઝોધવ
 છરે ૬ (સાખી.)

વધશાખ ઝાંચોહે સખી, વહી ગયા ખટમાસ; હજીસં
 દેશોં ના આવીયો, કાગળની શી આશ- વધશાખે વાયા
 વાવલા, પાક્યાં દાડમ દરાખ; પાકીતે રાવાણુ આંખલી, ગ
 ળી આંખાની સાખ; લુકનાં લહેરાં લાગે ઘણાં, ખહાર
 નવ નીસરાય; ધરતી ધખેને રવી તપે. કોમળ મુખ કર
 માય, કુલડાંની સેજ સમારીએ, ખેલકે ચંપોને જાય, વા
 લાજ કરે વીંજણે, કેને ઢેળુ વાય. માંગસમારે મોતી
 એ, સોંચે ભરથુરે સીદુર, નાયજી લાહાવો મીજીએ, જો
 ખન જાય ભરપુર; ગીઘમ રતુ અતી દોહલી, વાલા વી
 ચારો મન; રતનાના સ્વામી સામલા. સોંચુ તનમનધન.
 ઝોધવછરે. ૭ (સાખી.)

જેઠ જોડી સોગટી, પાસા લીધા હાય; જાણુયું પડશે
 પાધરા, અવળા પડીઆ નાથ. જેઠ લખી જોઈ વાટડી
 કોઈ આવે ને જાય; કાગળ કુટકો મળયો નહી, લખ
 વા જાદવરાય; મરવુ તે મુખથી કયમ કહુ. મરાણુ હ
 રીનેરે હાય; પ્રીતમગત મરૂતા થઈ રહી, જાણે વધકુટ
 નાથ, મગપાણુ સાચું સહી કહે, પ્રીત પીતળ ફોક; એ
 રે ઊખાળો સાચો મળીઓ, ભલા હસાળ્યા લોક; દાખ
 અમારા અદરખનો, વાલાજીનો શો વાંક; મુખ ફૂલ

રજથું દેહને, મારી વીધાતાએ ઠાંક; ચતુર થઈ નવ ચુ
 કીયે, જાણે અખગાના ધરમ; રતનાના સગામી શામ
 જા; વગતી બેસશે કરમ, આધવજીરે. ૮ (સાખી)
 અસાહ આંચો હે સખી, કેમ કરી કાઢું દન; નાથ
 નમેરા થઈ રહ્યા, હદ પડયાં રતન. અસાહો ઘન
 હોલેટયા, માગ્યા વરસેરે મેહ; વીજલડી અમકા કરે,
 વાલે દીધારે છેહ; મોરના સોર સોહામણા, દાદુર બોલેરે
 નેર; કોયલડી ટોકા કરે, નાંચા નંદકીશોર; રાત
 અધારી ઊડે આગીઆ, દખી ઝબકે મન; દીવડો
 દીશે બીહામણા; નાંચા જગજીવન લીલા ચરણા અ
 વનીએ ધરયાં, તરુવર ગોરગંભીર, પંખીડે માળા ધા
 લીયા, જ્યાં ત્રીયાં ભરીયાં નીર; જોગોડા પાણુ પંથપર
 હરી, બેઠા એક આસન; રતનાના સામીરે શામજા,
 આવો જુગજીવન, આધવજીરે. ૯ (સાખી,
 શાવાણુ માસે સજથઈ, દરપાણુ નીહાજે અંગ; તતક્ષણુ તે
 ધરણી ઢળી, જાણે હશે જુગંગ; શાવાણુ માસ સોસામ
 જો, હીંડોગાના દન. હીંચે તે રાણી રાધકા; ઘણું પી
 ડે અનંગ; સખી સાહેલી સગી મળી, જમુના નાહાવા
 રે જાથ, કેસરી તીલક સોહામણાં કોમળ રંગ્યારે પાથ.
 ગકોરી પુજે સાહેલડી, ઉરમાં પુષ્પવતી માળ; બીજારે
 કરમાં કંકાવટી, મુખે શ્રી જોપાળ; ચાર પોહારના જ
 ગણુ કરે, ગોરી ગરબારે ગાય, રાત થોડીને રમત થ
 જી, રખે વાહાણુરે વાય, શાવાણુ પાક્યો આંબજો,
 કોને કરીએ ભેઠ, રતનાના સગામીરે શામજા, આહો જમુ
 નાના બેઠ, આધવજી. ૧૦

(૪૭)

(સાખી)

ભાદરવે ભવન પાંચમે: ખગડે હીંડોળા ખાટ, પુખને
પાંચે પદમાણી જુએ વાલાની વાટ, ભાદરવે ભરપુરમાં,
મહુ જાણાય જોર, ગગન વીસે કરે કાટકા, નાંચા નંદ
કીશોર. ઉતર દશથી ઊલટયો, થયો ઘોર અંધાર. વી
જલડી ચમકા કરે, નાંચા નંદકુમાર; પંચરંગના આ
ભમાં, મોટા તાણારે મછ; અંપક વરાળીરે રાધોંકા, ચીર
ભીજય સ્વછ; નદીએ નીર ભરયાં ઘણાં; નવ દીશે ઊ
તાર, વેરાણુ જમુના પુરે ચડી; પીયુડો પેલેરે પાર, ખાળ
ખધુ સુખ દેહનું, જેનો નાથ નકોર, રતનાના સામીરેશા
મળા, ખળતી બોલુ છું જોર; આધવજી. ૧૧ (સાખી)
આસોએ આશા હતી, મળવાની મનમાંય; આધવજી
ભલે આવીઆ, વીરો થાઓ વીદાય; દુખના દાહાડા
રે વહી ગયા, આંચોરે આસો માસ. સઝીકો સપરમે
દહાડલે, વસે પોતાને વાશ, નવરે દાહાડારે ગયા નોર
તાં; નાંચારેદસરારેમાય, મોટો ઓછવ દીવાળીનો, આ
વી કરશેા હાંય, સખી સાહેલી સઝી મળી, હરીને લે
વાને જાય, આણે મારગ હરી આવસે, ઉલટ અંગ ન
માય; ધનતેરસ ધન ધોઈને, સજયા સોળ સણુગાર;
નવણે તે કાજળ સારીઆં. મળવા નંદકુમાર; કોમળ ક
ળમારે દીવડો. હુધડે હરખ અપાર. હરીને નીહાળવાની
સરી, ઊભી આંગણા બાહાર. મનના મનોરથ વહી
ગયા. એક ન સોધુ કાજ. રતનાના સામીરે શામળા,
વાલુ કીધુ છે રાજ; આધવજીરે. ૧૨ (સાખી.)
અધીક માસ વળી આવીએ, તેથી આંચો તરાસ.

વળી એ કેવો વીતશે, વીતયા ખારે માસ, ખારે માસ
 તો વહી ગયા, તેરમાની શી પેર, પુરશોતમ પેહલો
 નથી; કોણે કીધો છે કેર, ખાર રવી ખાર પરવાણી,
 અધીક આછું ન થાય, અધીક માસ કરમે કાં લખ્યો
 ઘણો થયો દુખદાય, વરષ પછવાડે વાછકું, મુક્યો મળ
 માસ, રખે વળી ચઉદમો કરે, એના શો વીસવાસ,
 રાધા, લલીતા, ચંદરાવળી, ભામા આદ્યેનામ સહકો
 ના મન મનાવીઆં, આળ્યા સુંદરશામ, તેરમાસ પુર
 જુ થયા, જે કોઇ પ્રેમેરે ગાય, સાંભળતાં સુખ ઉપજે જે
 હુ વધકુંઠ જાય, પદ અગનોતેર રાગ સોરઠી, ખતરી
 શોર પ્રબંધ. ગુણી જનમન વીચારજો, એછે રમનોર
 કંદ, શંવત સતર પંચાણવો, માસ માગસર સાર, પ્રથમ
 પક્ષ એકાદશી; ઉત્તમ ચંદરવાર. મન કરમ વચન બુધે
 કરી, રચવા ત્રયોદસ માસ, રતનાના સ્વામીરે શામળા
 પ્રીતે પુરજો આશ. આધવણરે. ૧૩

સાંકળિયુ *

સારદાના મહીના.	૧
બહુચરાણના મહીના.	૩
છવણ માણના મહીના.	૪
નંદલાલના મહીના.	૭
કબજાછવણના મહીના.	૮
શીતાળના મહીના.	૯
કબજાળના મહીના...	૧૨
નંદકીશોરના મહીના.	૧૩
અંબાળના મહીના...	૨૦
ઠવારકાંના મહીના...	૨૨
તુળશીના મહીના...	૨૯
ચોભાણદાસના મહીના...	૩૦
વાલમળના મહીના...	૩૧
દલપતના મહીના...	૩૨
ભુમાનંદના મહીના...	૩૪
પ્રદ્યાનંદના મહીના.	૩૮
રતનાના મહીમાં...	૪૨

